

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdü: D. Z.
HASAN RASİM US
Basıldığı yer: VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yarı

15

NISAN 1940
PAZARTESİ

Numara: 222 Sene: 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

İngilizler Norveçe

Birçok asker noktadan ihraç ettiler

“Amiral Şer,, kruvazörü-
nün battığı bildiriliyor

Norveçin şark munta-
kalarında kıtlık
başgösterdi

Almanlar sivil halkı bombalı-
yor; Norveç kıtaları Elverum
mıntakasinda ricat ettiler

Londra 15 (Radyo, saat 18) — Norveçe İngi-
liz askeri ihraç olduğunu şimdiye kadar tah-
min ediyorduk.

Bu anda ise, İngiliz askerlerinin Norve-
çe çıkarıldığı ve Norveç ordusunun yardımına
koştugu katı bir şekilde bildirilmiştir. Bir iki sa-
at evvel neşredilen resmî tebliğe göre, İngiliz
kuvvetleri Norveçin birçok noktalarında karaya
çıkılmıştır.

Bu suretle, bahriye nazırı Çörçilin nutkunda
söylediği gibi, Norveç sahillerinde kuvvetlerimiz
hâkimdir ve kralın Norveç kralına gönderdiği
telgrafla, İngiliz - Norveç tredyunyonunun dün
gece radyo ile neşralunan beyannamesinde vaa-
dedilen yardım yerine getirilmiştir.

Bu beyannamede Norveçlilere hitaben ez-
cümle “İngiliz askeri yardımınıza geliyor,, denil-
miştir.

Londra, 15 (A. A.) — Amirallik makamı ile harbiye nezaretinin
neşrettikleri müşterek bir tebliğde, İngiliz kuvvetlerinin şimdi Norve-
çin muhtelif noktalarında karaya çıkardıkları bildirilmektedir.

Paris, 15 (A. A.) — Askeri mahfellerde beyan edildiğine göre
Norveç'te son 24 saat zarfında cereyan eden hareket bir gün evvel-
ki mahiyetini muhafaza etmektedir. Yeni sevkölçeği yolları ele ge-
çirmek için iki taraf arasında muharebeler yapılmaktadır. Almanlar
Oslo'dan memleketin içine doğru muvasala yolları uzunluğuna mün-
kûn olduğu kadar çok ilerlemeye çalışmaktadır. Bundan maksat Nor-
veçin seferberliğini güçleştirmek ve Norveçin garb limanlarında ka-
raya çıkan diğer Alman müfrezeleriyle temasa geçmektir.

Norveçlilerse köprüler, yolların telâki noktaları ve göl üzerin-
deki geçitler gibi muhtemel nüfuz noktalarını müdafaa etmektedirler.
Bu suretle seferberlik süratle ikmal edilmektedir. Norveç hava kuv-
vetleriyle donanmasının bakıyesi dışmana taarruz etmeğe başlamış-
tır. Daha şimdiden Norveç pilotları üç Alman tayyaresi düşürmü-
ştür. Drang isimindeki Norveç destroyeri de bir Alman vapurunu
tevkif etmiştir. Fakat bu vapur, Norveçin garb sahilinde kendî ken-
dini batırmıştır.

Stavanger hava meydanının İngiliz tayyareleri tarafından üçün-
cü defa bombardman edilmesi keyfiyetinin ehemmiyeti tebarüz etti.
Bildirilmektedir. Bu üçüncü taarruzdan sonra Norveçin en mühim hava
meydanlarından biri olan Stavanger meydanının Almanların işine ya-
ramıyacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

(Devamı 2. sayfa)

Holanda Örfî idareyi genişletiyor

Amsterdam, 15 (A.A.) — 13 ni-
sanda teşmiline karar verilen örfî
idare Kronik, Drenthe, Zverijssel
ve Limburg, Zeeland eyaletleri a-
razisi ile Brabant eyaletinin ara-
zisinin büyük bir kısmında tatbik
edilecektir.

HOLANDA İNGİLTERE,
FRANSA ve ALMANYAYI
PROTESTO ETTİ

Londra 15 (Radyo, saat 18) —
Holanda müdafaa tedbirleri al-
makta devam ediyor. Bununla be-
rabir, bitaraflığını muhafazaya
karar vermiş bulunmaktadır. Bu
maksatla, arazisi üzerinden tayya-
re uçtuğu için Londra, Paris ve
Berline protesto göndermiştir.

İktisat komisyonu Bugün valinin reisliğin- de bir toplantı yaptı

Vilâyetimiz dahilindeki bütün
iktisadi işleri tetkik ve lâzımgelen
tedbirleri alacak olan komisyon
bugün vali ve belediye reisi Lütfi
Kırdarın reisliğinde muntaka ticaret
müdürlüğünde toplanmıştır. Bu
günkü toplantıda et meselesi üye-
rinde tekrar görüşülmüş ve bu
yolda yapılan tetkiklerin neticesi
tetkik olunmuştur. Ayrıca üzerinde
rinde fiat yüksekliliği olan bazı
maddeler hakkında da tetkikat
yapılması kararlaştırılmıştır.

Komisyon her hafta muntazam
toplantılar yaparak piyasanın nor-
mal şekilde devamını temin ede-
cektir.

Kopenhaglılar, bir çocuk bağı-
nda yerleşen Alman makineli-
fek kıtalarını sessizce seyredil-
yorlar.

Yugoslavyada kabine değişikliği düşünülmüyor

Belgrad, 15 (Hususî) — “Pravda,, gazetesini-
nin yazdığına göre, Belgrad'daki siyasi mahfiller
Yugoslav hükûmetinde değişiklik yapılarak kuv-
vetli bir millî birlik kabinesi kurulmasına taraf-
tardır. Yeni hükûmette radikal partisi de dahil
olmak üzere, Yugoslavyanın bütün siyasi fırka-
ları mevki alacaktır.

Askerî bahisler:

Deniz topçuluğu

(Yazısı 2. sayfa)

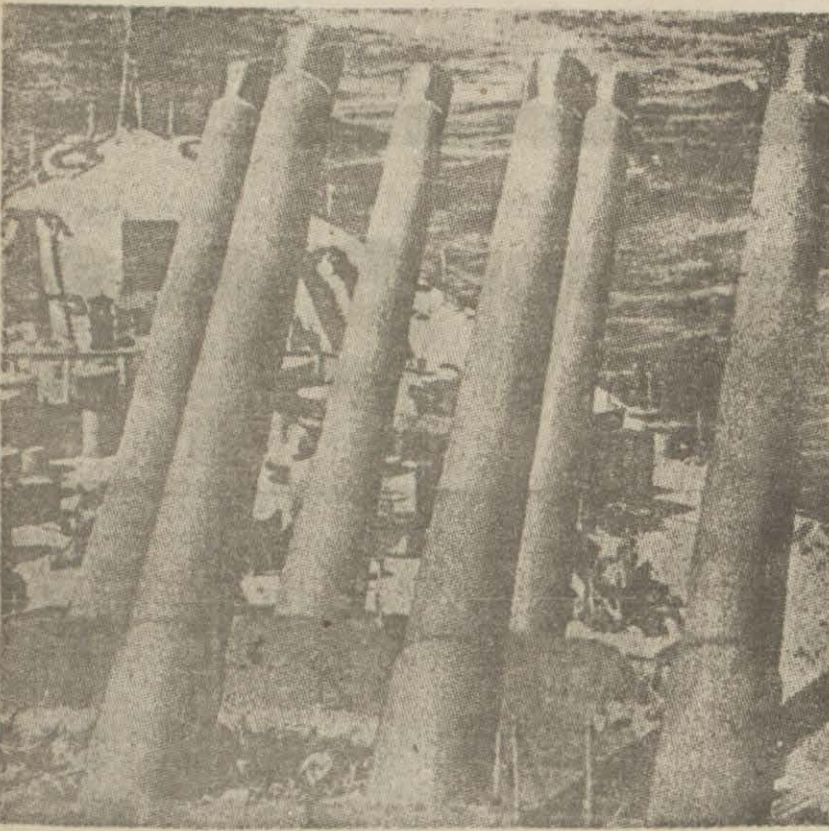
Ellerinde demir stoku bulunanlar

Ticaret müdürlüğüne
300 beyanname verildi

Demir stokları için beyanname
verme müddeti bu akşam bitmiştir.

Şehrimizde ticaret müdürlüğü-
ne 300 kişi müracaat ederek be-
yanname vermiştir. Fakat bu
miktardan az görülmektedir. Tica-
ret müdürlüğü 24 saat içinde bu
beyannameleri Ticaret Vekâleti-
ne gönderecek ve ondan sonra
vekaletten gelecek direktiflere
göre her tarafta sıkı bir kontrol
başlanacaktır.

Deniz topçuluğu

Büyük zırhlıların üçüzlü ilk sıra topları

16. yüzyılın sonuna doğru harp gemileri ancak ağzından dolma yuvarlak mermi atan toplarla mücehhez bulunuyorlardı. Bu toplar altı kilogram ağırlığında bir mermiyi azami (2000) metreye kadar atmakla beraber ancak 400 - 500 metrelilik bir saha dahilinde müessir olabiliyorlardı. Bugün ise büyük harp gemilerinin topları 900 kilogrampa varan gülleleri (40) bin metrelilik bir mesafeye atabilmektedirler. Top atışlarında bu neticeyi alabilmek için mermiye asgari saniyede 900 metrelilik bir iptidai sürat temin etmek icap eder ki bu da saatte 324 kilometre kateden bir tayyarenin süratine muadildir. Bunun için deniz topçuluğunda en evvel nazarı itibara alacak nokta iptidai süratın fazlalığıdır. Kara topları, uzun menzilli olunca daha uzak mesafelere atış yapabilirlerse de, iptidai süratleri gemi topraklarından ender olarak fazladır.

Bunun da sebebi karadaki hedeflerin sabit oluşu ve binnetice mermimin çizdiği münhaninin fazla ehemmiyeti bulunmayışıdır. Halbuki deniz hedefleri azami süratle yer değiştirdiklerinden mermimin hedefe mümkün olduğu kadar evvel varması için yüksek hava tabakalarından değişik rüzgâr süratlerinin tesirleriyle, düşman gemisinin hesap edilen seyir süratinde yapılacak hataların bertaraf edilmesi icap eder.

Yani kara topraklarında ağır mermi azami derecede yüksekliğe gönderip geçecek münhaniden tam bir istifade temin etmeye çalışılırken, gemi topraklarında atışın mümkün olduğu kadar direkt (düz) olmasına çalışılır.

Bu iki nevi top arasındaki fark yalnız bu değildir. Kara topları sabit ve müteharrik olabilseler de atış esnasında daima sabit bir platform üzerinde bulunurlar. Halbuki deniz topraklarında platform ekseriyetle hareket halindedir, yani gemi ekseriyetle seyir halindedir ve yahut denizin dalgaları gemiyi kıvrıktır. İşte gemi topraklarının sabit bir istinatıgarı olmasına rağmen hedefe nişan alabilmek ve tam isabetli bir atış yapabilmek için birçok çarelere başvurmaya icap eder.

(Burada hedefe nişan almakta ziyade, "hedefe isabet ettirecek şekilde nişan almak", istilahını kullanmak icap eder. Çünkü top, la hakikaten tam hedef üzerine nişan alınmış olsa bile birçok sebeplerden dolayı isabet imkânı hâsi olmaz.)

Geminin hareket etmesine rağmen atışlarda isabeti temin etmek için bulunan "egâne çare, tam atış esnasında topun istenilen muayyen bir istikamette ve boğlukta sabit kalmasını temin etmek olmuştur. Buna imkân bulunmamış olsaydı bu müthiş silâhın kıymeti azalacak ve mermilerin, geminin atış sırasındaki vaziyetine göre, hedefin kâh bir tarafına kâh öte tarafına düşmüş olacaktı. Bir gemiye 30 kilometre gibi bir mesafeden isabetli bir atış yapmak için ayarlamada ne kadar büyük bir dikkat ve itinaya lüzum olduğu gözönünde tutulursa, topun geminin mütemadî surette hareket halinde bulunmasından kendisini ne derece varestede kılmak icap ettiğini anlamak güç olmaz.

Modern harp gemilerinde büyük çaptaki toplar umumiyetle zırhlı kuleler içinde ve üçlü ve dörtlü olmak üzere yerleştirilmiş bulunurlar. Nişan almak için icap eden hareket, elektrik ve buhar kuvvetiyle işleyen ve çok hassas manevra kabiliyetini haiz olan motorlar vasıtasıyla hepsine birden

teşmil olunur ve top nişancıları bunları basit manivelalar vasıtasıyla idare edebilirler. Bu hassas cihazlar, aynı kolaylıkla geminin sallantısından ve hareket halinde bulunmasından dolayı lüzumlu görülecek seri ve ani değişiklikleri de kolayca tamin ettiklerinden atış esnasında mümkün olan isabetlilik temin edilmiş olur.

Deniz toprakları diğer bir hususiyeti de uzak mesafelerde ufuk arkasında bulunan bir hedefe atış yapmak icap ettiği zaman, top ların başında bulunanların hedefe görmeden nişan almak mecburiyetinde bulunulmasıdır.

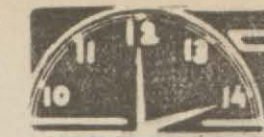
Kara topları için bu vaziyet büyük bir müşkül tevhit etmez. Çok uzak mesafelere atış yapmak için kullanılan bir nevi dürbün vasıtasıyla ve zaviyeler tesbit edilip hesaplar yapılmak suretiyle tam nişan almak imkânı bulunur. Fakat denizde bu şekilde hesaplar yapılabilmek için istinat noktaları yoktur, ve bilhassa geminin ve hedefin müteharrik bulunması her hangi bir hesap yapılmasını imkânsız kılar. Ufukun ar'asında bulunan bir hedefi görebilmek için, topların bulunduğu yerden çok daha geniş bir ufuk sahasına malik bulunan direklerin en üst kısımlarına çıkmak iltiza eder.

Oradan tek bir gözle veya nişancı belki o esnada aynı şekilde kendisine atış etmeye hazırlanan düşman gemisini ve yahut onun en üst kısmını yani direklerini görür. Ve bunun üzerine (zehirlî gazların girmemesi için her taraf kapalı bulunan) zırhlı kulelerin topçuları hedefi hiç görmeden, sırf yukarıdaki nişancının talimatı üzerine atış ederler. Direk üstünde deki nişancı ile taretlerdeki topçuların irtibatlarını, yukarıdaki nişancının düşman gemisine doğru tuttuğu dürbünün en ufak hareketlerini bile tesbit eden ve zırhlı kulelerin içinde bulunan elektrikle işleyen kâdınlar temin eder. Topların hareketleri de aynı kâdınlar üzerinde baska ibarelerle gösterildiğinden bu ibareler üstüste bulunduğu anda tam olarak hedefe nişan alınmış olduğu anlaşılır ve atış edilir.

Şimdiye kadar büyük çaptaki toplardan bahsettik. Fakat asgari (10) bin tonluk her gemide, kendi ayarlarındaki gemilerle muharebe etmek için kullanılan ve nevi tonlardan maada, denizaltı gemilerinden ve hava taarruzlarından korunmak için orta ve küçük çapta toplar da vardır. Her geminin her cins ve her boyda düşmanını vardır. Deniz üstünde, deniz altında ve havada. Bunların hepsi ne karşı icap eden silâhla kendisini müdafa etmek mecburiyetindedir. Bu topların hepsi kudret, menzili, atış sürati ve nişan sahası bakımından birbirlerinden farklıdır. Dakikada ancak iki defa atış edebilen büyük çaptaki topları tavvarelere karşı kullanmak için şakullü bir vaziyete getirmeğe caiz olmak lüzumsuzdur. Fakat çok seri atış yapan tayyare defai topraklarının muhakkak surette her cihete atış etmeleri zaruridir.

Torpedo (halk dilinde torpil) atan gemilerin aynı zamanda birkaç cepheden gemiye taarruz etmeleri mümkün olduğuna göre, daha onlar torpido atış sahalarına girmeden evvel mutaarrızlar mukabele etmek için geminin her tarafında kâfi kudret ve çapta toplar bulundurmaya iltiza eder.

Büyük gemiler insandan makineye büyük çapta top tasgımlarını temin etmektedir. Fakat bu gemilerin kendilerinin küçük olan gemilere taarruzlarından masum kılınmak

DEN SONRA GELEN Haberler

İngilizler Norveçe asker ihraç ettiler

(Baştarafı 1. inci sayfada)
Londra, 15 (A.A.) — Hava nezaretinin 14 nisan tarihli akşam tebliği:

Son yirmi dört saat zarfında İngiliz hava kuvvetleri şimal denizinde ve Norveç sahillerinde faaliyetlerine devam etmişlerdir.

13 nisan da fecir vakti Stavan ger hava meydanı, alçaktan uçan tayyarelerimiz tarafından yeniden bombardıman edilmiştir.

Hangarlar ve meydana bulunan birçok tayyareler düşen bombalarla hasara uğramıştır. Alman hava Jafi topları mukabele etmiş ise de İngiliz tayyareleri yollarına devam ederek Halsfjorda tekrar taarruz etmişler ve körfezde bulunan deniz tayyarelerini mitralyöz ateşi altına almışlardır. Burada bulunan düşman mitralyöz mevkiî susturulmuştur.

BATIRILAN ALMAN NAKLİYELERİ VAPURLARI

Londra, 15 (A.A.) — İngiliz tahtelbahirlerinin iki Alman nakliye vapurunu daha batırdıkları amirallik makamı tarafından resmen bildirilmektedir. Bundan başka bir düşman nakliye kafilesine Skajerakda taarruz edilmiş ve atılan torpillerden dördü hedefe isabet etmiştir.

Diğer cihetten dün Bergende İngiliz donanmasına mensup 15 tayyare Alman nakliye vapurlarına taarruz etmişlerdir. Hedefe bazı isabetler kaydedilmiştir. Bu arada iki Alman nakliye vapuru batırılmış ve mitralyöz ateşi altına alınan bir Alman tayyaresi de alever içinde düşmüştür. Bir İngiliz tayyaresi üssüne dönmüştür.

FRANZİS CUMHURREİSİNİN KRAL HAAKONA MESAJI

Paris, 15, (A.A.) — Fransa cumhuriyeti Lebrun tarafından Norveç kralı Haakona şu mesajı gönderilmiştir.

"Norveç Almanyanın bütün milletlerin müteffak itirazlarını cel beden bir taarruza uğramıştır. Asıl memleketimizin bir tek hamle ile müstevile karşı durmasını temin eden büyük cesaretimizin ben de bıraktığı intiba ile gerek kendinamıza, gerekse Fransız milletine namına sempati ve takdir hislerimi ifade etmek isterim. Norveç Fransanın, müteffaklarıyla tamamiyle mutabık olarak, bütün sahalarda ve elindeki bütün vasıtalarla muzaferen tam ve müessir bir surette hakkı ve hürriyete bağlı olan istiklalî temin edeceğinden emin olabiliriz."

NORVEÇ HÜKÜMETİ TOPLANDI

Helsinki, 15 (A.A.) — Radyo, Norveç hükümetinin Norveçte bir yerde toplandığını bildirmektedir.

İçin daha küçük çapta toplarla da mücehhez bulunmaları icap eder. Bu suretle geminin heyeti umumî yesi sebil ve kendi kendine hareket eden büyük bir demir ve çelik kale manzaranını arzeder. Bu kâlelerdeki bütün cihazların vazifesi de yalnız atış, atış daima atış etmektir.

Deniz topraklarının hayatı umumî yetile kısırdır. Büyük çaplı bir top azami yüz atıştan sonra kullanılmaz bir hale gelir, daha doğrusu hastalanır ve "can", landırılması için tam bir tedaviye ihtiyaç gösterir.

Mermilerin yukarıda bahsettiğimiz ilk süratlerine göre, iki yüz kiloya kadar patlayıcı madde ile doldurulmuş iltiza eder. Bu suretle bu sürat sıfırından saatte 350 kilometrelilik bir iptidai süratle vâdırılmış olur.

Hasıl olan yüksek hararet ve kuvvetli tazyik (santimetre muhabbat başına 3000 kilogram) ve mermimin çılgınca seyri esnasında "on namlı" husule getirdiği delik temas bunun çabuk yıpranmasını intaç eder. Her atışta maddeden ehemmiyetli bir mikdar mermi ile beraber kopup gider.

Bu yıpranma, top çapının azalması ile mühim derecede azalır ve (120) milimetrelilik (on ikilik) bir top işe yaramaz bir hale gelineye kadar birkaç bin atış yapmış olur.

Büyük çaptaki topların hayatlarının kıssı olmaması için, manevralarda, topa daha az zarar veren mahdud derecede şarj edilmiş mermilerle atış yapılmak ve tam atışları hakikî bir muharebeye tatik etmek âdet olmuştur.

Nakleden: Mevlâ Ensa

dir. Kral ve veliaht toplanmaya igrak etmişlerdir.

Millî müdafa nazırı hava müdafaası, tahliye, seferberlik ve işe vaziyetleri hakkında izahat vermiştir.

Bohusposten isimindeki İngiliz gazetesi dün saat 14 te Moosde bir muharebe cereyan ettiğini yazmak tadır. Norveçliler ricat etmişler ve köprüyi berhava etmek vazifesine geride üç kişi bırakmışlardır.

Almanlar Kornsjoeye geldikleri zaman hudut istasyonunda bir çok Norveçli mülteciler görülmüştür.

Almanlar bilâhare Östvollda tahşüt eden Norveç kıtaatının taarruzundan korkarak Kornsjoeden Haldene çekilmişlerdir.

NORVEÇİN ŞARK MINTAKALARINDA KİTLİK

Stokholm, 15 (A.A.) — Dün akşamdanberi Skarnes mintakasında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir. Almanlar, Mjösenin cenebubundaki mintakaya kadar cepheyi uzatmışlardır.

İsveç telgraf ajansının muhabiri bu sabah saat ikide Eidsvoldun işgal edildiğini bildirmektedir.

Sosyal Demokratlar gazetesinin muhabiri, Alman gazetalarının Kornsjoee hudut istasyonunu işgal ettikten sonra tekrar Haldene çekildiklerini bildirmektedir. Almanların bu mintakada faaliyette bulunma Norveç kıtalarının baskımına uğramaktan korktukları tahmin edilmektedir.

Stokholm Tindingen gazetesinin muhabirine göre Norveçin şark mintakalarında kitlik baş göstermiştir.

ELVERUM MINTAKASINDA

Stokholm, 15 (A.A.) — İsveç gazetelerinin bildirdiğine göre Elverum mintakasındaki bulunan Norveç kıtaları ricat etmişlerdir. Norveç kuvvetlerinin kısmi küllisi Vorma nehrini geçmiştir. Emin add edilen mevzilerde tahkimat yapmak tadır.

Norveçte Gneissau zırhlısının batırıldığı ve içinde 1500 kişinin bulunduğu teyit edilmektedir.

KOPENHAGDA DİNİ AYIN

Amsterdam, 15 (A.A.) — Kopenhagdan bildiriliyor: Dün Kopenhagda 9 nisan da Alman kıtaatına karşı harp ederken maktul düşmüş olan Danimarka askerlerinin istirahat ruhları için mutantan bir dinî ayin yapılmıştır.

Maktul askerler, Kopenhagda ve Odense'de fevkalâde merasimle defnedilmiştir. Kral ve kraliçe ile nazırlar, çelenkler göndermişlerdir.

ALMAN GAZETELERİ HITLERİN CESARETİNİ ÖVÜYOR

Alman hududu, 15 (A.A.) — Almanya'da bulunan müşahitler Berlin matbuatının Alman donanmasının destroyer filosunun üçte birini kaybettığını ifade etmeye henüz cesaret edemediğini beyan etmektedirler.

Alman gazeteleri Hitlerin cesaretinden bahse devam etmekte ve mumaileyhin bir yıldırım hareketiyle müteffaklerden evvel davranacağını ve İngiliz filosunu ağır bir hezime uğrattığını yazmaktadır.

Bununla beraber Alman resmî tebliğinde Narvikdeki İngiliz harekâtından bahsedilmekte fakat buradaki İngiliz ve Alman zayıfları hakkında hiçbir tahminde bulunulmamaktadır.

Diğer cihetten İngilterenin denizde hezime uğradığından bahsedilen Alman radyosu "İngiliz deniz kuvvetinin yenilmezliği harbin acı hakikati karşısında bir hayal mahiyeti aldığını ve Almanyanın değil İngilterenin kendi limanlarına dönmek mecburiyetinde kaldığını söylemektedir.

Müşahitler netice olarak Alman propaganda servisinin muzafer "yıldırım deniz harbi", blofünü azami haddine götürerek bazı müfessirlerin "Alman deniz kudretinin yıkılacağına bir alâmet, telâk ki ettikleri Narvik hezimetini saklamağa çalıştığını beyan etmektedirler.

KUKLA HÜKÜMETİN OTORİTESİ YOK

İsveç - Norveç hududu, 15 (A.A.) — "Havas, seferberlik bütün memlekette normal bir şekilde devam etmektedir. Norveç kıtalarının karada ve müteffaklerin denizde elde ettikleri muvaffakiyetler halka cesaret ve emniyet vermektedir.

Gazeteler, Norveçin müstevile-re karşı gösterdiği şiddetli mukavemet hakkında tefsirlerde bulunmakta ve meşru hükûmetin icraatını tasvip eylemektedir.

Siyasî müşahitler Kising hükûmetinin hiçbir otoritesi olmadığını ve birçok müşkülâtla karşılandığını kaydeylemektedirler.

ALMANLAR DA NORVEÇE ASKER ÇIKARMIŞLAR

Berlin, 15 (Radyo) — Alman başkumandanlığından tebliğ edilmiştir:

Alman ordusu dün cenubî Norveçte yeni kuvvetlerini ve birçok mühimmat çıkarmıştır.

Narvik limanında dün hiçbir hâdisa olmamış, şehirde sükûnet ve intizam hüküm sürmüştür. İngiliz donanması dün Narvik ve diğer Norveç limanlarına asker çıkarmağa teşebbüs etmişse de muvaffak olamamıştır.

Norveç müdafa kuvvetleri dün Norveç - İsveç hududunda Alman kıtalarıyla çarpışmış, birçok zayıflar vererek, İsveç iltica etmiştir.

İsveçteki askerî makamlar topraklarına iltica eden Norveç askerlerini derhal tevkif etmişlerdir.

Londra, 15 (Radyo) — Kral Haakon Norveç milletine hitaben dün bir beyanname negetmiş, Almanların Norveç sivil halkını insafsızca bombardıman etmekte olduğunu bildirerek, beyannamesini şu şekilde bitirmiştir. "Allah Norveçlileri korusun."

AMİRAL SERİN BATIRILDIĞI TAHAKKUK EDİYOR

Londra 15 (Radyo saat 18) — Dün olduğu gibi gece de hava kuvvetlerimiz Norveç üzerinde Alman kuvvetlerine karşı muvaffakiyetli harekâtta bulunmuş ve bu arada 15 tayyaremiz Bergen üzerinde Alman kuvvetlerini bombardıman etmiştir. Bir nakliye gemisi batırılmıştır.

Denizaltı kuvvetlerimiz de bilhassa Skajerakda büyük faaliyet göstermektedir. Bugün öğleden sonra nesredilen amirallik tebliğinde tahtelbahirlerimiz tarafından Almanların na'liye gemilerine refakat eden torpidolardan 4 ünün batırıldığı bildirilmektedir.

Diğer taraftan, "Admiral Ser" cep kruvazörünü batıran İngiliz tahtelbahirinin Sperfiş olduğu ilân olunmuştur.

Garp cephesinde harekât

İki Alman tayyaresi düşürüldü

Paris, 15 (A.A.) — Lille'de in-tişar etmekte olan "Echo du nord" gazetesi yazıyor:

11 Nisan tarihinde iki Alman tayyaresi, Laon mintakasında tahrip edilmiştir.

Bu tayyarelerden biri, tayyare dafili toprakların ilk atışını müteakib düşmüştür. İçinde bulunanlardan biri parçatılıp atılmış ise de yere konduğu sırada telef olmuştur. Diğer iki kişi de telef olmuştur. Yalnız pilot esir edilmiştir.

İkinci Alman tayyaresi, alevler içinde düşmüş, içindeki dört kişi ölmüştür.

Amsterdam, 15 (A.A.) — Bir İngiliz tayyaresi, dün öğleden sonra Alman arazisinde vukua gelen bir muharebeyi müteakib hudud yakınında Kâin Balberich'de alevler içinde yere düşmüştür.

Türk - İsviçre

Ticaret müzakerelerine bugün başlandı

İsviçre ile yeni bir ticaret anlaşması yapmak üzere bugün müzakerelere başlanmıştır. Müzakereler Merkez Bankasında yapılacaktır. Bu ay sonuna kadar bitirilecek ve yeni anlaşmanın mayıstan itibaren tatbikına başlanacaktır. Diğer taraftan Yunanistanla yapılan yeni ticaret anlaşması resmî gazeteyle neşredilmiş ve bugün alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Bugün Romanyaya pamuk gönderildi

Bugün Romanyaya 122 bin liralık pamuk gönderilmiştir. Bu pamuklar hükûmetin hususî müessesile ihraç olunmuştur.

Amerikaya 12 bin liralık av derisi, İtalyaya mühim miktarda torik, 50 bin kilo fasulye ve bakla, Fransaya 280 bin kilo fasulye, Mısra fıstık, İngiltereye fındık, Yugoslavyaya, Yunanistana balık gönderilmiştir.

General Veygand Suriyeye döndü

Paris 15 (Hususî) — Paris'e gelerek başvekil Reyno ile görüşen Fransız yakın şark orduları başkumandanı general Veygand Paris'ten Suriyeye hareket etmiştir.

Kışpeşt-Beşiktaş Yarın Taksim stadında karşılaşıyor

Şehrimizde bulunan Kışpeşt takımını son müsabakasını yarın saat 16,30 da Taksim stadında Beşiktaşla yapacaktır. Galatasaray 6-1 yenilen ve Fenerbahçe'yi 1-0 mağlûb eden Kışpeşt karşısında İstanbul kul şampiyonu Beşiktaşla karşılaşma neticesi alacağı merakla beklenmektedir.

ÖĞLE GAZETELERİ NELER DİYOR?

Akşam: "Dikkatler", sütununda, eskiden insanların altına hücum ettikleri ve bu uğurda canlarını feda ya karad gittikleri hatırlatılarak şimdi aynı savletin demire karşı yapıldığı tebarüz ettirilmiştir.

Son Posta:

Bursan Cahit, "Ezeli kanun" başlıklı fıkrasında şöyle diyor: "İnsanlık dünyası muhakkak bir buhran geçiriyor. Monteskiyörlerin, Volterlerin modası geçmiş, denilen insanî fikirleri budandı. Marksların vesairelerin akidelediği dünyaya asılanmak istendi ama bu asıllar tutmuyor vesellâm. Kuvvet ancak insanlara saadet getirdiği müddetçe faziletli kahir ve yücelt kuvvet nihayet kendini de yıkar. Bu da ezeli kanundur.

Haber'de

Hasan Kumçayır müteffaklerin Norveç sahillerinde ve Balık denizinde kazandıkları muvaffakiyetin büyük bir zafer olduğunu kaydederek Almanyanın, ne kadar kuvvetli olursa olsun cihana tahakküm edemeyeceğini bu işin ağırlığı altında 90 milyonluk bir Alman milleti de olsa ezileceğini tebarüz ettirmiştedir.

Seni Seviyorum
Senenin en içli, en hisli, en güzel aşk ve âleka romanı
BURHAN BURÇAK'ın
Büyük bir itina ile dilimize naklettiği bu roman, seven kulp-leri ta içten sarımsaktır.
Pek yakında HABER sütunlarında

KADAR GELEN Haberler

Almanlar İsveç'e taarruz edecekler

BİR KAÇ SATIRLA HADİSELER

Danilce

* İstanbul - Ankara ve İstanbul - İzmir arasında bugün bağlanacak olan tayyare seferlerine, hava meydanlarının son yağmurlar neticesi su altında kalışı dolayısıyla bağlanamamıştır.

* Sahte mübadele bonosu hakkında ki tahkikat gittikçe genişlemektedir. Sahtekârların eski boyaları kazınarak benzin ocağından çıkan alevler boyaları tutuşturmuş ve birden bire ateş etrafa sırayet etmiştir. Eski ve kurulu olan tahlatlar pek çabuk yanmağa başladığından ameleler hemen itfaiye itfaiyesine haber vermişler ve bir taraftan da fabrikadaki vesitle ateşi söndürmeğe başlamışlardır.

* Nihayet sıkı bir çalışma ile ateş söndürülmüştür. Vapurun bazı bölümleri kısmen yanmıştır.

* Devlet demiryollarının bu seneki bütçesi, geçen senekinden 2.100.000 lira fazla olarak 43 milyon 320 bin lira olarak tespit edilmiştir. Demiryollarının uzunluğu gittikçe fazla olduğu için idare memur ve müstahdem kadrosunu genişletmeğe karar vermiştir.

* Bu yıl 974 memur alınacaktır. Bu yıl 616 sı hareket, 184 ü cer ve 66 sı yıl memuru olacaktır.

* "Edirnekapıda bir biraahane silah müessesesi yapmakta olan komiser Zeki" hakaret eden Çolak Hayri adıyla verilmek ve sekizinci asılye mahkemesince tevcih olunmuştur. Eski arabacılar kahyası, mahkemede hakarete uğradığını hattâ dayak yediğini iddia ederek müdâaa gıhtleri göstermiştir. Muhakeme başka güne bırakılmıştır.

* Bazı Amerika firmaları köpek balığı derisi almak için müracaatta bulunmuşlar ve bunun üzerine yapılan tahkikat neticesinde İzmir körfezi içinde pek çoğalan bu balıklardan ihracat yapılabileceği anlaşılmıştır. Balıkçılar körfez içinde köpek balığı pek çoğalmıştır ve bunların kolayca avlanabilmeleri kabilirdir.

* Alman is adamlarının seyahatleri devam ediyor.

* Bugünkü Avrupa trenlerle de Balıkanlıdan böyle iki yolu gelmiştir. Bunlar, ne yapacaklarını söylemek istemiyorlar.

* Bu sabah saat 10.30 da Beylerbeyinde bir genç kız kuyuya düşerek ölmüştür.

* Beylerbeyinde "sturan Balıkhane" katiblerinden Osman'ın kız Sabiha'nın arkadaşları bahçede dolaşırken tifti açık kuyuya düşmüş, etraf, tıyışmalarına rağmen zavalı kızın ancak cesedini çıkarmak kabil olmuştur.

* Darboğaz ve Sarıkamıştan gelen kar suyunun karışmasıyla Kars gayı tagmış ve geyirde 400 den fazla ev ve dükkân sular altında kalmıştır. Bunlardan 12 ev tamamen ve 15 de kısmen yıkılmıştır.

* Dükkânlardan 150 si tamamen, diğerleri kısmen su altında bu. Maddi zararlar tesbit edilmektedir. Evvelce alman haberler sayesinde evler tahliye edilmiş sabahtan itibaren sular kurtarılmıştır. Diğer sular Karsın içinde bulunan Kordereyi de taşır. 12 si kısmen yıkılmış ve 134 parça ev ve dükkân da su altında kalmıştır.

DAHİLDE

Kars'ı su bastı

Yozgattan gelen haberlere göre son şiddetli zezele neticesinde Villayit mülhakatından 6 köy tamamen harap olmuş 15 köy de kısmen varolanları da tahmin edilmektedir. Zezele mülhakatından 6 köy tamamen harap olmuş 15 köy de kısmen varolanları da tahmin edilmektedir.

Kars, 14 (A.A.) — Darboğaz ve Sarıkamıştan gelen kar suyunun karışmasıyla Kars gayı tagmış ve geyirde 400 den fazla ev ve dükkân sular altında kalmıştır. Bunlardan 12 ev tamamen ve 15 de kısmen yıkılmıştır.

Dükkânlardan 150 si tamamen, diğerleri kısmen su altında bu. Maddi zararlar tesbit edilmektedir. Evvelce alman haberler sayesinde evler tahliye edilmiş sabahtan itibaren sular kurtarılmıştır. Diğer sular Karsın içinde bulunan Kordereyi de taşır. 12 si kısmen yıkılmış ve 134 parça ev ve dükkân da su altında kalmıştır.

Geniş mikyasta Alman kuvvetleri Danimarkada toplandı

Şiddetle mukavemete karar veren İsveç hükümeti müdafaa tedbirleri alıyor

Brüksel, 15 (A. A.) — Koppenhagda bulunan ecnebi müşahitler 9 nisanı Danimarkaya uğralan Alman kuvvetlerinin yakında İsveç'e taarruz edeceklerinden emindirler. Umumi kanaat İsveç'in şiddetle mukavemet edeceği merkezindedir.

Londra, 15 — İsveç hükümeti memleketin müdafaaasına ait tedbirleri arttırmaktadır. Dün Stokholm geyirinden akşama kadar toplanmışlardır.

Göteborgun tahliyesi devam etmektedir. Resmi binalar kum çuvalarla gevirmektedir. Otomobiller tayyare meydanlarında etrafında hazır bulundurulmuşlardır.

Dün İsveç üzerinde uçan iki Alman tayyaresi İsveç hava bataryaları tarafından İsveç topraklarına düşürülmüşlerdir. Bu tayyarelerde bulunanlardan üç kişi tevki edilmiştir. Alman matbuatı İsveç karşı şiddetli hücumlarında devam etmektedir.

İSYAN HAZIRLIĞI
Paris, 15 (A. A.) — İyi malumat almakta olan mahafilin kat'istihtihbarına göre, İsveç hükümeti, 11-12 nisan gecesi nazirler tarafından yapılacak bir taarruza intizar etmiştir. Nazi taraftarı olan muhtelif teşekküller, memleketin mukavemetini tesirli bırakmak için birçok hayatli noktaları ele geçirmeğe hazırlanıyorlardı. Fakat zabıta, icab eden tedbirleri vaktinde almış ve tahrikatlarını plânlarını suya düşürmüştür.

İsveç basvokilli, bu ayın on ikisindeki nutkunda:

"Ecnebi bir devlet hesabına çalışmakla maznun Almanları gözünde tutmuyoruz, diyerek bu harekâta telmih etmiştir.

NORVEÇ KRALINI ÖLDÜRMEK İSTİYORLAR
Londra, 15 (A. A.) — Norveç hükümeti, İngiltere hükümetine Alman tayyarelerine Norveç Kralına hücum etmeleri için emir verilmiş olduğunun muhakkak bulunduğunu, zira Alman tayyarelerinin Norveç hükümetinin gitmiş olduğu bütün yerleri biribirini müteakip bombardıman etmiş olduklarını bildirmişti. Alman tayyarelerinin bu suretle hareket etmelerine sebep, Norveç Kralının Oslo'daki Alman sefirine şahsen müzakerelede bulunmaktan imtina etmesidir.

ALMAN KİTALARI İSVEÇ HUDUDUNDA
Stokholm, 15 (A. A.) — Oslo'dan Trondheim'a Alman talviye kataları gönderildiği Norveç tebliğinde bildirilmektedir. Norveç hududundan alman malumatı göre, Haidende bulunan Alman müfrezeleri Kornisjöl hudut karakolunu işgal ederek gümrük dairesini ele geçirmişlerdir.

Norveç kitalarının İsveç hududuna yirmi kilometrelik bir mesafede bulundukları haber verilmektedir.

FIN ve İSVEÇ GÖNÜLLÜLERİ
Londra, 15 (A. A.) — Stokholm'dan bildiriliyor:

Norveç ordusu erkânharbiyesi İsveç ve Fin gönüllülerinin Norveç cephesine geldiklerini bildirmektedir.

Norveç donanmasının erkânharbiye heyeti de üç Alman tayyaresinin düşürüldüğünü ve içinde bulunanların esir edildiğini haber vermektedir.

SOVYETLERİN BİR TEKZİRİ
Moskova, 14 (A. A.) — Tas ajansı bildiriyor:

İngiliz "Deyll Telgraf And Morning Post", gazetesine Litvanyanın "Lietuvos Aidas", gazetesinde Alman kitalarının, vaktile Munmarska bulunurken oradan Narvike nakledildiği hakkında haberler neşretmişlerdir.

Tas ajansı, bunların hiçbir surette hakikate muvafik olmadığını ve tahrikat mahiyette bulunduğunu bildir meğe mezdur.

Stokholm, 14 (A. A.) — Norveç parlamentosu reisi Hambro'nun dün akşam İsveç basını birliğinde söyleyeceği nutuk tehir edilmiştir. Bu tehirin sebebi bildirilmemektedir.

İTALYAN DONANMASI

Bugün ilkbahar manevralarına başlıyor

Roma, 14 (A. A.) — Hariciye nazırı Kont Cayanonun gazetesi olan Telegrafın başmuharriri Ansaldo bugün İtalyan kuvvetlerine radyoda bir hitabede bulunmuştur.

Ansaldo demiştir ki: Geçen haftanın hadiselerinden sonra hiç bir Avrupa devleti harpten ayrı kalmaz. Bu, en uzak olukların zannedenler üzerinde bile her an patlayabilecek muthiş bir harptir. Vatandaşın sonuna kadar harp haricinde kalabileceğini zanneden her İtalyan hata eder, hayale kapılır.

Harp Norveçte patladı, harp İtalyada da patlayabilir. Bundan bir ay evvel çok uzak addedilecek olan bu ihtimal belki de çok yakında de daha vakındır.

Roma, 14 (A. A.) — İtalyan filosunun ilkbahar manevralarına 15 nisanı bağlanacağı söylenmektedir.

Norveçte harp devam ediyor

Amiral Şer torpillendi

Simdiye kadar Almanların 26 nakliye gemisi batırıldı

Londra, 15 (a. a.) — Sparfis isminde bir İngiliz tahsil bahrî alman ceb zirhlisi Amiral Şere muvaffakiyetle taarruz etmiştir. Zirhlîye bir kaç torpil isabet ettiği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Truant ismindeki İngiliz tahilbahrî de geçen sah günü bir Alman kruvazörünü torpillemiştir. Bu kruvazörün Karisruhe olduğu zannedilmektedir.

Londra, 15 (a. a.) — Karlsruhe ismindeki torpillendi evvelce bildirilmişti. Almanlar da bunu itiraf etmişlerdir. İngilizler tarafından batırılan Alman nakliye, işe ve cephanes gemileri şunlardır:

Poso ismindeki petrol gemisi. 3911 tonluk Posidomia petrol gemisi, 2593 tonluk Oğust Leonard vapuru, 2309 tonluk Kre-ta vapuru, 5261 tonluk Rio-dö. Janeyro vapuru, 3102 tonluk Onia vapuru, 2593 tonluk Antares vapuru, 321 tonluk Mursund vapuru, 4000 tonluk hüviyeti tesbit edilemeyen bir vapur.

Diğer cihetten söylendiğine göre Kattagat ismindeki petrol gemisi Skajerakda Norveçliler tarafından batırılmıştır. Bundan başka isimleri tesbit edilemeyen iki Alman vapuru da batırılmış ve kafil halinde seyreden dört vapur da torpil isabet etmiştir. 8544 tonluk Als-ter vapuru zaptedilmiş, Friesland, Nordland ve Blankensberg isimlerindeki alman balıkçı gemileri de bir İngiliz limanına getirilmiştir. Bu listeye geçen çarşamba günü Narvik açıklarında batırılan cephanes yüklü altı vapur ile Roenfels ismindeki vapuru da ilâve etmek lâzımdır.

Londra, 15 (a. a.) — Skajerak isminde 6044 tonluk bir alman petrol vapuru bir İngiliz kruvazörünün dur emrini dinlememiş ve kendi kendini batırmıştır.

Bir Norveç destroyerinin taarruzuna uğrayan Maine isminde 7624 tonluk bir alman vapuru da kendi kendini batırmıştır.

Londra, 15 (a. a.) — Hardy torpido muhribinin 10 nisan tarihinde Narvik açıklarında vukua gelen muharebede vermiş olduğu zayıyatın resmi listesidir:

20 zabıt ile 14 nefer telef olmuştur.
3 zabıt ile 6 nefer ağır surette yaralıdır.
2 kişi kayıptır, ihtimal boğulmuşlardır.
Hardy'nin düşmanın falk kuvvetlerine karşı hücum etmeğe karar vermiş olan kumandanı Bav-Varburton, ölümler arasında dır.
Hardy karaya oturmuştur.

No. 81

Yazan: Orhan Rahmi Gökçe

Asâbi o kadar bozdu ki, onu herhangi bir haptan, bir şuruptan ziyade mükemmel bir uyku yatıştırabilirdi. Hizmetçisini çağır-dı.

— Beni rahatsız etmeyin, uyu-yacağım.

Doğan, biraz sonra kapağı aç-tı ve bir hamlede bahçenin içine daldı, demin hizmetçi kızın do-kunduğu yere elini uzattı. Kapa-derhal açıldı ve Doğan hiç tere-düt etmeden daldı. Kapa yine ka-pamıştı. Durdu, etrafını dinledi; önünde bir kapa daha vardı. A-nahtar deliğine gözünü dayayın-ca bir kiler olduğunu anladı. Gü-zel hizmetçi kız da hafifçe bir şarkı söyleyerek eşyayı düzelti-yordu.

Doğan kapıyı bir göz kapayıp açma içinde açtı ve birdenbire odanın tam ortasına sıçradı. Hiz-metçi kız bağracak oldu, fakat Doğan, onu yakalamış ve ağzını tıka-mıştı. Kızın gözleri dehşetle yerinden fırlamıştı, Doğan tanı-mıştı, Doğan gültüyordu:

— Şüphesiz tanıdın. Şu bir ge-celik aşkın. Beni fare gibi delik-te ölecek sandın, ama, aldandın. İşte bak, yine sapasağlam karşı-n da duruyorum. Ne o, neye titri-yorsun? Korkma canım, ben fena bir genç değilim. Yalnız sana şunu söyleyeyim ki, sana hiçbir fenalık yapmamış, merdliğini, a-saletini tecrübe etmediğin bir in-san, bir genci, şu saray kadımları gibi feci bir şekilde öldürmek doğru değildir. Sen saraylı değil-sin ki alkış ve hain olacaksın...

Bak, şimdi ağzını açacağım. İşte sana bir tecrübe daha!

Ve elini çekti. Kıza yaklaştı, dikkatle baktı. Bu hizmetçi kız, hakikaten çok cana yakın, hem de saf ve masum görünen bir kızdı.

— Bu güzel çehre ile, bu ba-kışlarla, bu küçücük ellerle sen nasıl yaptın bu işi? Yazık değil mi, Allah'tan korkmuyorsun ya-vrum? Kaldı ki kollarında geçir-düğün tatlî dakikalar var.. Vicia-nın titremedi mi?

Kız, birdenbire ağlamağa ba-lamıştı:

— Ben yapmadım.. Açacaktım ama, korktum. Prensesin kork-tum. Onun namusunu kurtarmak için bunu işledim.

— Haydi, ağlama! Şunu bil ki, ben dünyanın en iyi, en ahlâk-lı gençliyim. Gültüyorsun değil mi, tuhaf gey.. Ağlamakla gül-mek ikisi birdenbire sana ne ka-dar da yakışıyor! Beni hırsız zannetme sakın! Bak, şu par-maklarımdaki yüzüklerle bak, se-nin Prensesin de var mı bu nes-ne-lerden?

Kız gayri ihtiyarı Doğanın el-lerini tutmuş, yüzüklere bakıyor-du. Sonra başını kaldırdı, Doğanın yüzüne baktı. Gözlerini, çeh-resini, dudaklarını, ince bıyıkla-rını, omuzuna dökülen saçlarını teklif etti.

— Fakat siz kimsiniz?

— Ben!.. Ben!.. İşte kuzum, bunu sorma, çünkü cevap verem-iyeceğim. Uzaklardan gelen bir şövalye.. Yalnız, yüzüne bak, fena insanlara benziyor muyum hiç?

Güzel hizmetçi kız, biraz son-ra, yaldızlı iki bardakla sürahi içinde bir şarap getirdi ve:

— Korkmayın dedi- evvelâ ben içeceğim..

Doğan hiç durmadan önündeki yiyecekleri temizliyor, kadehleri yuvarlıyordu..

— Bu açlık ta çok fena şeymiş. Zalim kız, beni öldürmeğe değil, açlığa bile mahkûm etmekteki kâfi gelecektir.. Sanlı içinde bir orduluk insan acıkmış gibi-yim.

(Devamı var)

— Beni affedin dedi- ben de fena bir kız değilim.

Doğan onu tekrar öptü:

— Affettim, affettim. Evvelâ niyetim bozduktu, intikamımı ala-caktım ama, seni daha yakından görünce, vazgeçtim..

Genç kız, Doğanın kolları a-rasından sıyrıldı. Çocukça bir he-yecan ve ürperme içindeydi. Şa-kın şaşkın dolaplara, şişelere, et-rafa bakıyordu:

— Evet, ben sebep oldum. Sizi ben aç bıraktım. Allahım beni sen nasıl affedeceksin?

Evvelâ bir şişe şarap indirdi, sonra bir jambon, bir parça daha söğüş, biraz iyi peynir çıkardı.

— Haydi, çabuk!

Kız güldü. Doğan da onun gü-lüşüne baktı:

— Bu ne kadar güzel gülüş böyle.. Hay Allah müstahakkı vermesin yaramaz.. Senden bir ricada bulunsam, kabul eder mi-sin?

— Buyurun!

— Evvelâ şu dudaklarını ver, sonra da bir parça yiyecek bir şey..

Genç kız, gözlerini kıstı, du-daklarını uzattı ve Doğanın kol-ları arasına attı. Uzun, bir ku-caklama içinde o buselere muka-bele etti.

— Beni affedin dedi- ben de fena bir kız değilim.

Doğan onu tekrar öptü:

— Affettim, affettim. Evvelâ niyetim bozduktu, intikamımı ala-caktım ama, seni daha yakından görünce, vazgeçtim..

Genç kız, Doğanın kolları a-rasından sıyrıldı. Çocukça bir he-yecan ve ürperme içindeydi. Şa-kın şaşkın dolaplara, şişelere, et-rafa bakıyordu:

— Evet, ben sebep oldum. Sizi ben aç bıraktım. Allahım beni sen nasıl affedeceksin?

Evvelâ bir şişe şarap indirdi, sonra bir jambon, bir parça daha söğüş, biraz iyi peynir çıkardı.

— Haydi, çabuk!

Doğanın, davete aldırış etmediği yoktu. O zaten yemeğe bile baş-lamıştı. Genç kızın gözlerinde emsalsiz bir hararet ve sevgi ya-nıyordu. Pismanlığının samimi olduğuna hiç şüphe edilemezdi.

Birdenbire doğruldu:

— Dur, başka şaraptan getire-yim.. Prensesin şarabından!

Bu odanın üç kapısı vardı. Bi-risine doğru yürüdü. Doğan ses-lendi:

— Sana itimat ediyorum. Fak-kat bana bir oyun daha oyniya-cak olursan, sana haber vereyim ki, bu saray, benim adamlarım tarafından basılacak ve yakıla-caktır. Ve herşey, Dukaya haber verilecektir. Prensesin bütün kir-li çamaşırları meydana çıkarıla-caktır.

Genç kız, bu sözlerin karşın-da yaranlanmış, incinmiş gibi durdu:

— Haklısınız dedi- şüpheliniz hakkınız var, çünkü ben size fe-nalık etmişim. Maamafih ister-seniz gitmiyeyim. Hazreti İsa namına yemin ederim, uzaklarda kalan biçare annemin namma ye-min ederim, bundan sonra ben-de yalnız muhabbet, yalnız doğ-ruluk göreceksiniz.

— İnandım ve size bir daha inanamak için hiç bir şeyden korkmuyorum.

Güzel hizmetçi kız, biraz son-ra, yaldızlı iki bardakla sürahi içinde bir şarap getirdi ve:

— Korkmayın dedi- evvelâ ben içeceğim..

Doğan hiç durmadan önündeki yiyecekleri temizliyor, kadehleri yuvarlıyordu..

— Bu açlık ta çok fena şeymiş. Zalim kız, beni öldürmeğe değil, açlığa bile mahkûm etmekteki kâfi gelecektir.. Sanlı içinde bir orduluk insan acıkmış gibi-yim.

(Devamı var)

ŞAKA

Eşegimi öpünüz **Arap saçı gibi!**

Bir köylü kızı eşegini kaçırr. Yakalamak için koşarken önüne bir erkek çıkar.

— Aman kızım der galiba köye gidiyorsun. Benim orada kızım var. Gel seni onun niyetine öpe-yim. Sen de busemi kızına iade edersin.

Köylü kızı, yüzü kızamayıp elle iterek şu cevabı verir:

— Ölümden önce eğer benden evvel köye gidecek. Onu öperseniz bu-seniz sahibine daha çabuk varır.

Oyle ise peki

— Garson! Bu şarap tortulu. Başkasını getir.

— Hayır efendim şarap tortulu değil. Bardak kirli.

— Ya!.. Oyle ise peki.

Suale cevap

— Olur şey değilsin. Ne zaman senden şapka ve rop almanı istesem hep aynı cevabı veriyorsun.

— Karıcığım. Sen de hep aynı şeyi istemiyor musun.

Bir ziyafette, sofraya konan keşkeğin yağını kendi önüne akıtmak isteyen kadı:

— Biz istikamet ehliyiz. Her işi böyle bıçak gibi keseriz.

Tekerlemesile kağıdı sahana sokar ve bir yol açıp yağı kendi tabağına aktır. Ev sahibi bu aç gözünüyle hazmedemiyerek he-men keşkek sahanın karıştırır ve şu tekerlemeyi savurur:

— Bazı işler var ki arap saçı gibi karmakarışık olur, şu keşke-ğin yağı gibi her tarafa buluşur. O vakit bilmem ki ne dersiniz?

Doğru söz

Bir avukat yazıhanesinde:

— Bay avukat! Karımdan ayr-ılmak istiyorum. Beni aldattı.

— Emin misin?

— Nasıl emin olman. Bizzat aşkım var! diye kendi itiraf etti ve ben de tahkikatım neticesi doğ ru söylediyini anladım.

— Madem ki doğru söylemiş.. O halde sizi aldatmamış..

Hitler'in Dostuydum

2

Yazan: **KARL STEPANEK**

Führerin vekilharcı, Her Kanenberg, her ziyafet nihayetinde peşecilerin eksildiğini ve misafirlerin bunları hatıra olarak götürdüklerini söyledi.

Yemek sonunda, Hitler, benim masamda oturan meşhur bir opera mugannisinin karısı Bayan Manovardo'nun önünde hürmetle eğildi.

Bayan Manovarda sağ kolunda altın bir bilezik taşıyor. Bilezikte elmasın yapılmış bir svastika işareti vardır.

Aynı masada Vili Fricke karısı da bulunuyorlardı. Hitler masamıza oturdu ve bize güldürücü fıkralar anlattı.

Hitler bize şunu söyledi: "Siz bu zeki köpeğin hikâyesini biliyor musunuz? Anlatıcağım hikâyeye köpeklerin de mantık sahibi olduklarını isbat eder."

Hikâyeyi hepimiz biliyorduk; nezaketin dinlemek mecburiyetine katlandık.

Hitler geceleri çalışmaktan hoşlanır; gece geç vakte kadar "cılalannın" insanlarla görüşmekten zevk alır.

Berlin, Münih Berstegadende yapılan bütün bu toplantılar şafağa kadar sürerdi. Toplantıyı yarıda bırakıp gitmeğe kimse cesaret edemezdi.

Bir gün genç bir kız artistle sıvısmaya teşebbüs ettik; Hitler bizi vestiyere kadar takip etti ve "gitmiyorsunuz, değil mi?" dedi.

Bu sual sualden ziyade, emire benzeyordu.

Salona döndüğümüz zaman dudaklarının kırmıldanışından beddua ettiğini herkes sezmişti.

ALMANYADAN NASIL KAÇTIM!

Berlin - Roma ekspresli kompartımanında otururken kalbim çarpıyordu. Geceyarısıydı. Birkaç dakika sonra Brenner gediğini geçerek İtalya hududuna girmiş bulunacaktık. Birkaç dakika sonra serbestim....

Seyahatimi gizli olarak yapıyordum. Naziler, İtalyaya, film çevirmeğe gittiğini zann ediyorlardı. Yalnız Berlinde bana yardım eden birkaç ahababım benim bir daha dönmek üzere hududu geçeceğimi biliyorlardı. Çek vatanını gasb etmiş olanlarla mücadele etmek için karşı tarafa iltihak ediyordum.

Gestaponun kulakları deliktir. Ve şifârını kolay kolay kaçırmaz. Hududu tam geçmek üzereyken birgöklü tevkif oluştum. Bunu hatırladıkça içime fenalık geliyordu. Pasaportum kondüktörün elindeydi. Dakikalar geçtikçe yavaş yavaş sükûnet buluyor, beni rahatsız etmeyeceklerini tahmin ediyordum.

MESİHUR OLMANIN TEHLİKESİ

Hudut müfettişleri, kapıyı açmadan kompartımanımın önünden geçtiler. Benim, Berlinde en çok sevilen bir artist olduğumu şüphesiz ki biliyorlar.

Disarında yükselen sesler, trenin hareket etmek üzere olduğunu anlatıyordu. Demek tehlikeyi atlattım. Birdenbire koridor da isminin söylendiğini duydum: "Herr Stepanek nerede?"

"Herr Stepanek?"

"İçeride, üçüncü kompartımanında." Kapı vuruldu.

Ellerim titremeğe başladı. Soğukkanlılığımı takınmağa çalışarak, "giriş" dedim.

Kapıyı vurana karşımda görünce hakikaten soğuk ter dökmeye başlamıştım. Bu bir Nazi hudut mühafızıydı.

"Herr Stepanek siz misiniz?"

Başımı tasdik makamında eğdim; sesim titriyordu.

Hudut mühafızı devam etti: "Sizi rahatsız ettiğim için beni mazur görünüz. İmtah bir zeminde rica edeceğim."

Müddeti hayatımda imzama o gece attığım kadar sevgile atmamıştım. İmzam oldukça titrek bir elden çıkmıştı ve mühafız kimbilir ne düşünmüştü?

Sinirlerime, ancak İtalyaya girdikten sonra, hâkim olabildim.

Çekoslovakyanın işgali üzerine sinirlerim fena halde bozulmuştu. Zira, milliyetim, bu vesile ile, Berlin resmî makamlarını alâkadar etmeye başlamıştı.

Göbeğin mesai arkadaşlarım-

dan biri, bu mevzu üzerinde görüşmek üzere benimle temasa geçmişti.

Ufa stüdyolarında beni gördüğü zaman Alman pasaportuna sahip olmamı tavsiye etmiş ve ben de buna kaamaklı bir cevap vermekle iltifa etmişim. Yakamı bırakmadı.

"Siz almanca'yı, ana lisanınız gibi konuşuyorsunuz. Şöhretinizi Almanya sayesinde kazanmış. Alman halkı tarafından tanınıyorsunuz; iyice düşününüş tasınız ve kararınıza veriniz."

Birkaç hafta sonra, aynı nakarotı ısrarla tekrarlamıştı. Benim teşebbüse geçmediğimi gördükleri zaman Nazi kültür komiseri olan Herr Hinkel nufuzunu üzerinde kullanmağa teşebbüs etti.

Hinkelle görüştüğümüz zaman mevzu üsere kamplarına intikal etmişti. Çekoslovakyanın işgalinden beri sayısız Çeklerin bu kamplara sevk olunmuş olduklarını söyledi.

Bu acaba bir tehdit miydi? Almanyadan sıvışmak plânlarımı o günden itibaren kurmağa başladım. Kaçmak üzereydim ki harp patlak verdi. Hududu geçmek için Alman pasaportuna ihtiyacım vardı. Halbuki Alman pasaportunu reddetmiş bulunuyordum.

Müfettişlere iltihak etmek istiyordum ve bu yüzden Çek milliyetçiliğini muhafaza etmek lâzım geliyordu.

Bu karmakarışık bir işti. Nazi men'urlarına rüşvet teklif etmek imkânızdı; kabul etmeyeceklerine emindim.

Bana, sırf dostluk tezahürü olarak yardım etmiş olanları saymak istemem; aksi takdirde gönderilecekleri yer üsere kamplardır.

Lâkin mühim bir mevki olan bir polisle ahbablık peyda ettim ve hissiyatını tahvil etmeye başladım. Nihayet bir gün, bana bir Alman pasaportu verdi. Çek kağıtlarım yanımda mahfuzdu.

Ufa film stüdyosundan iki aylık bir "istirahat" mezuviyeti almak zor bir şey olmadı. İki sene, hiç istirahat etmeden çalışmışım ve bu benim hakkımdı.

Başka bir memlekete sıracak bir iklime istirahat için gitmeye müsaade eden bir Nazi doktorundan rapor aldım.

Harice gitmem için elimde kâfi derecede vesaik mevcuttken, tedbirlere Almanya dahilinde yapabileceğimi söylediler. Almanyadan ayrılmama nezaketle mâni oluyorlardı.

(Devamı var)

Aynı gün akşam üzeri Narket, Releston'u görmeğe geldi. Releston onun ya Granston, yahut ta "Karagölge" den bir haber getireceğini umuyordu. Fakat Narket te her ikisinden de herhangi bir haber yoktu.

Vaziyette hiç bir değişiklik olmadığina göre, Narket yine eski bir mevzuu döndü:

Her halde, "8 x" in Follingslinin nezdinde olduğunu birisi öğrenmiş olacak... Bu adam belki de Fredrik'tir. Fredrik hakkında etraflı tetkikat yapacağım.

Fakat Fredrikin birşey bilmesine imkân yoktur. Zira, Follingsliye gittiğimiz zaman yanında ben vardım. Follingsli söylediklerini yalnız ben işite herhangibir alâkası olmadığını kat'iyen bilmem lâzım.

Pekâlâ öyleyse... Bu basit bir iş. Git; kendisini gör. Fredrik bu akşam Narket Ley adında bir genç kadınla Alpollo klübünde yemek yiyecek.

"Apollo" klübü Londranın en yeni gece klüplerinden biriydi. Narket bu klübün bir hususiyetini, ancak oraya gittiği zaman gördü. Bir tarafta kocaman bir yemek salonu ve bu salona bağlı küçük küçük odalar vardı.

Klübün müdavimleri, daha ziyade bu küçük odalarda baş başa yemek yemeği tercih ediyorlardı. Market garson seferlerinden birine Fredrik Brilander sordu. Şeften şefe, havadis küçük yemek odalarının sonuncusuna kadar gitti.

Fredriğin oturduğu küçük yemek odasında birkaç masa vardı. Fredrik en köşesinde bir sarışın genç kızla oturuyordu.

Derken binanın başka bir yeriden gelen ufak garsonlardan biri Fredriğin yanına gitti, bir şeyler söyledi. Fredrik genç kızdaki müsaade alarak ayağa kalktı ve iki yama bakmadan doğrudan kokteyl salonuna gitti.

Narket bir kenara çekilmişti. Garsona: "Ben kendisiyle görüşürüm. Şahsen tanıyorum. Delâletinize teşekkür ederim; diyerek onu banyodan savdı ve sezdirmeksizin Fredriği takip etti.

Hakikatte Fredriği tanımayordum. Garsonun uzaktan bir işareti onun kim olduğunu kestirmeğe kâfi gelmişti. Şimdi de tanışmanın sırası geldi.

Fredrik kokteyl salonunda esmer bir kadınla buluştu.

Narket bu esmer kadını Nina Valensita olduğunu tanıdı. Bu kadının İspanyada casusluk ettiğini de bildiği için alâkası şiddetle artmıştı.

Fredrik bir masa başında esmer kadınla kısa bir müddet konuştuktan sonra ayrıldılar.

Ayrılrken, kadının son söylediği sözleri Narket işitti.

Kadın şöyle diyordu: "Demek oraya geleceksiniz ve beraberinizde..."

Fredrik cevap verdi:

15 NİSAN 1941 — No. 9

Bir casusluk ve zabıta romanı

Yazan: **Maksvel Gcant**Çeviren: **H. MUNİR**

Tabii, tabii... Sözüme tamamen itimat edebilirsiniz.

Fredrik, esmer kadını nezaketle selâmladı. Narket bu esnada arkasında bir hışırtı işitti. Döndü. Marta Ley geliyordu.

Meşhur bir maliyecinin kızı olan Marta, Fredriğin Valensita ile konuştuğunu gözetleyip görmüş olacak ki umumiyetle:

"Görme ki istediğiniz şahıs bu idi öyle mi? dedi ben gidiyorum."

Fredriğin başka bir kadınla sıkı sıkı konuştuğunu gördükçe Marta kıskançlığından ve biraz da hakaret görmüş olmasından hiddetlenmiş ve şimdi gitmeğe kalkıyordu.

Netekim bu sözü söyler söylemez tersyüzü döndü ve kapıya doğru yürümeye başladı.

Fredrik onun ardından yetişerek:

"Pardon Marta, diyordum. Bunda darılacak birşey yok. Eski bir tanışıklığım... Bir işi varmış. Benden tavassut istiyor kendisine onu vadedtim. İşte o kadar."

Teğekkür ederim fazla izahtan istemiyorum. Bir t a k s ı çağırırsanız memnun olurum. İstemezseniz, ben kendim de bulurum.

Fakat tiyatroya gidecek değildim. Biletleri almıştım.

Hayır. Ben eve gidiyorum.

Martayı alkoymanın imkânı yoktu. Mantosunu giydiği gibi dışarıya çıktı. Fredrik bir takası çağırır. Kızın muhalefetine rağmen içeriye kendisi de girdi. Birlikte uzaklaştılar.

Market, bu vaziyet karşısında Fredrikle tanışmadığma memnun olmuş ve hatırasına yepyeni bir fikir gelmişti.

Fredriği, bu tanınmış casus kadını görmek, onun evini, "8 x" in bulunması ihtimaline araştırmak için bir sebep teşkil ediyordu.

Fakat Market, evvelâ Martanın evine telefon etmeği tercih etti. Market hergeyden önce şunu öğrenmek istiyordu: Marta ile çıkmış olan ihtilâfta, davayı kim kazanmıştı? Fredrik mi; Marta mı?

Market, Fredriğin kazandığını ve onu tiyatroya götürdüğünü kaniydi.

Evvelâ Martanın evine telefon etti. Cevap alamadı. Tamam... İşte tahmin ettiği gibi çıkmıştı. Yanılmış olmak için az sonra bir kere daha telefon etti. Yine

kimse yoktu. İhtimal evde bulunan diğer kimseler de sokağa çıkmıştı.

Bu vaziyet, Market'e Fredriğin kadını serbestçe aratmak için bir fırsat veriyordu.

Derhal "gizli servis" e telefon etti. Az sonra iki otomobil dolusu "gizli servis" memuru Veylic'a doğru gidiyordu.

Market Fredriğin evvelâ Londra dışındaki evini yoklatacağı. Aynı zamanda Londradaki apartmanının da önüne bir adam dikmişti.

Çaandley adını taşıyan bu memura da şöyle talimat verdi:

İçeriye girenlerle işleme. Belki de Fredrik zannile başkasını yakalamış olursun. Fakat dışarıya çıkanlar arasında Fredrik olduğunu tahmin ettiğin kimseyi alıkoyl!

Market, Fredriği takip etmeğine ve böyle hareket ettiğine daha memnundu. Halbuki hata ediyordu. Eğer takip etseydi onu, ecnebi sefaretlerden birinin gizli odasına girerken görecekti.

Saat sekizden az bir müddet sonra Sidney, Granstona yeniden yemek getirdi.

Hugo Krilon, Fredriğin bu akşam geleceğini Valensitadan ha-

ber almış ve Granstona tekrar yemek verilmesi için emir vermişti. Bunun arkasından da onu öldürecek bir zehir sunacaklardı.

Sidney, yemeği Granstonun önüne koyduktan sonra tekrar dışarı çıkmıştı.

Granston yemekten birkaç lokma aldı. Ayağa kalkıp kalkamayacağını yoklamak üzere yerinden oynadı. Esasen ikinci haşhaş tertibi, ona o kadar tesir etmemişti. Bununla beraber o, belli etmemek için aynı surette baygın görünümlü Sidney ve Krilonu aldatmıştı.

Yerinden kalktı. Bir iki sendeledi. Fakat az sonra eski kuvvetine yakın bir metanetle kendine geldiğini hissediyordu. Yavaş yavaş yürüdü. Müteharrik karyolanın bulunduğu yere kadar gitti.

Oradan kapıya doğru ilerledi. Kapı kapalı ve kilitliydi.

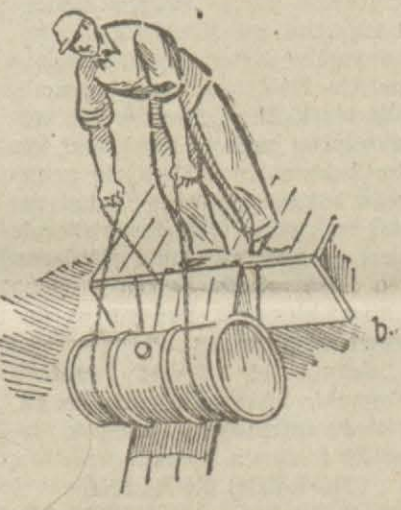
Tekrar karyolanın hizasına geldi. Buradan bir geçiş bulmak ihtimali aklından geçiyordu. Duvarın bir kenarında görünen düğmeye basarak karyolayı yerinden oynattı. Fakat o ağır madeni şeyin birdenbire düşerek gürtüldü yapmasından çekindiği için elile tutarak yavaş yavaş indirecekti.

Fakat aksiliğe bakınız ki kapı yeniden açıldı. İçeriye Sidney girdi. Elinde kehrirbar rengi bir mayı görülmüyordu. Bu mayın, Granstonu öldürmek için içirilecek zehir olduğu muhakkaktı. Fakat Sidney, Granstonun oturduğu koltuğu boş görünce hayretinden donakaldı. Sonra karyoladan tarafa baktı. Granston orada hâlâ karyolayı tutar vaziyette duruyordu.

Sidneyin bu gibi vaziyetler karşısında yapacağı şey belliydi. Derhal tabancasını çıkarmak ve mahpusu, eski vaziyetine getirmek... Netekim öyle yaptı ve Granstonun üzerine yürüdü.

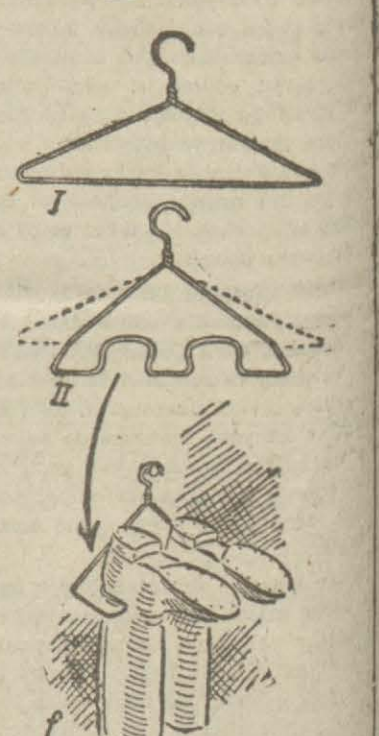
(Devamı var)

Pratik bilgiler

TEK BAŞINIZA...

Tek başınıza bir kamyon veya arabadan varil veya fıçı indirmek çok müşküldür. Resme dikkatle bakarsanız bir varili tek başınıza nasıl kolaylıkla indirebileceğinizi anlarsınız.

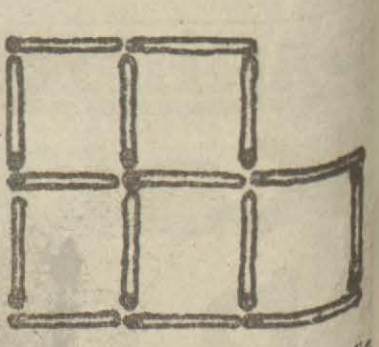
SUBAYLARA ÇIZME ASKISI

Çizmelerinizi iyi muhafaza edebilmek için kalın bir demir çubuktan resimde görüldüğü gibi askı yapınız.

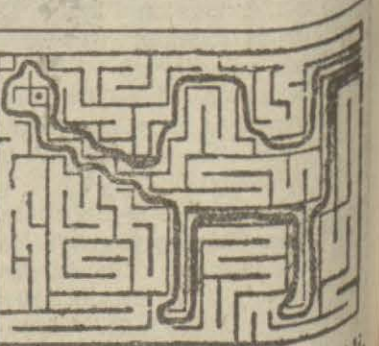
Resimde görüldüğü gibi tel kavrınmış çizmelerinizi işin muhakkem bir aski elde etmiş olursunuz.

Oyun

1 — 15 kibrit çöpünü alarak aşağıdaki şekli yapınız:

Üç tane kibriti kaldırarak üç tane "dört köşe" yapınız.

Dükkü oyunun halledilmiş şekli.

Hikâye

Bir gün evvel karların üzerinde, birinin yanında bulunmakta zevk duyarak, insanlarla alay ederek, beraber gezmişler; gece yarısında birbirlerinden ayrılmışlar ve sabahleyin uyanır uyanmaz onun ölüm haberini almıştı.

Bu haber biran gözünde herşeyi kararttı ve bu karanlık içinde mazi büyüdü, büyüdü, her tarafı kapladı; istikbal küldü, küldü, nihayet kayboldu. Feriha bu gaybubiyeti aklına sığdıramıyordu. Ama, onun vücudundan bunu ümit etmediği için değil - çünkü kalbinden rahatsız olduğunu biliyordu - hayır, onun için değil, daha dün söylediği sözler kulaklarında çınladığı, masanın üzerinde unuttuğu eldivenler henüz şeklini muhafaza ettiği içi...

Genç kız çabucak giyindi, nişanlısının evine koştu. Fakat Murad'ın ebeveyni oğullarının rızaları hilâfına intihap ettiği bu kadını kabul etmediler. Feriha hiç bir garaz duymadan uzaklaştı. İstirap onda kini, garazı uyutuvermişti.

Ertesi günü, Murad rüyasında gören Feriha hakikati daha az acı buldu. Mademki uyku bu acıya mani oluyordu...

Yeni bir haber ümitsizliğini tekrar ateşledi:

Nişanlısı ertesi günü gömülecekti. . . Bu andan itibaren genç kızın yalnız bir arzusu vardı: Artık ebediyen kaybolan sevgilisini bir daha görmek. Kendi kalbine göre dünyadan daha kıymetli, bütün hakikatlerden daha hakikî bir hiçi saklayan tabuta bir parça daha yaklaşmak.

Akşama doğru tekrar Muradın evine gitti. Yine kabul edilmedi. Yorgun, bezgin bir tavırla sokağı geçti; eve giremeyeceğini anlayınca kendini bilmeden dolaşmağa başladı.

Ölüm

Hava ısınmaya başlamış olacaktı ki mektepçiler, koşmak için, paltolarını çıkarıp kollarına alıyorlardı. Havada baharı müjdeleyen bir güzelliği vardı.

Feriha mezarlığın önünde durdu. Yüzünün yandığını ve kızardığını hissetti. Gözleri kuru, bakışları sabit ve garipti.

Hatırasına beraber gömülen sevgililerin masalları geliyordu.

Etrafına bakmadan mezar taşları arasında yürümeye başladı. Yalnız arada sırada duruyor; uzun zamandanberi dura dura solmuş bir krizantem demetini alıyordu. Büyük yolun nihayetinde açık bir mezar vardı. Feriha buraya doğru yürüyordu.

Şimdi, eskiden kocalarının cesetleriyle beraber yakılan genç kadınları düşünüyordu.

Bu meş'um bahçenin içinde genç kızdaki başka kimse yoktu. Sağa, sola korku ile baktı; bir mücrim gibi, bir mezar taşına yaklaştı. Uzun müddet, gözleri yerde, düğüldü; sonra bu yeni açılmış çukura atladı.

Vakit geçiyordu. Gökte eriyen bütün renklerin sönüğünü görüyordu; fakat cesaretini kaybetmemişti.

Muratla bir olabilmek için hayata veda lâzım değil miydi? Bu dakikadan itibaren onun için duyduğu aşk, hayattaki aşktan daha büyük, daha ulvî, nefretten ve korkudan çok kuvvetliydi. Onu hiç bir kadının hiç bir erkeği sevmeyeceği kadar seviyordu.

Önce hayata Murat veda etmişti. Şimdi de o ölecekti. Bu âni, bu dönülmez seyahati bekliyordu. Gömüldüğü çukurdan gökten yıldızlarla dolu bir parçasını görüyor; onların kıpırış ışıkları ile zihni uyuyuyor; gözleri kapanyordu.
